REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare *nr. 30.*
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURI de ANUNŢURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
În Budapesta: la A. V. Goldberger. Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare. Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 93. Braşov, Sâmbătă 4 (17) Maiŭ. 1902.

Al doilea period al campaniei. *)

IV.

Nimic nu caracteriséză mai mult neprecugetarea şi uşurinţa, cu care „matadorii grupului“ şi diarul lor „singur autorisat“ nutrea spiritul desbinării în sînul partidului, ca — aşa numitele manifestaţiunĭ de aderenţă, ce le-a pus la cale biroul din Sibiiu al comitetului şi ce se făceau prin scrisorĭ şi declaraţiunĭ şi se publicau în „Tribuna“.

Ce era mai uşor decât ca în faţa esceselor sĕlbatice ale şovinismului înfuriat ómenii noştri neorientaţi de prin comunele rurale sĕ fie îndemnaţi, prin influenţa comitetului, a face astfel de „declaraţiunĭ?“ Câte un preot, câte un dascăl sĕu proprietăraş, trimiteau, după un şablon óre-care cu diverse variaţiunĭ, declarărĭ de acestea la „Tribuna“, cei mai mulţĭ voind sĕ-şĭ vadă numele tipărit în diar.

Cam de ce soiŭ era spiritul, ce-l lăţeau cu modul acesta „matadorii“ din comitet în „massele“ poporului nostru, se póte vedé de minune din „scrisorile“ şi „declaraţiunile“ amintite, carĭ erau de regulă subscrise aprópe numai de simpli ţĕranĭ, numiţĭ „economĭ“, carĭ póte în partea cea mai mare nicĭ nu scieau scrie şi ceti.

Aceştia aveau sĕ respresenteze opiniunea publică faţă cu comitetul partidului.

Ca curiositate vom cita aicĭ câte-va rêndurĭ din „manifestaţiile“ ce au fost publicate în „Tribuna“ dela 1 (13) Iulie 1892. Aşa de pildă într'o declaraţiune subscrisă „Românii din valea Almajului de pe sub pólele Meseşului şi ale délului „Vulturul“, se dice între altele:

„Aprobăm aşternerea memorandului. Comitetului partidului naţional român îi esprimăm încrederea deplină, ér diarele române în alt sens glăsuitóre le condamnăm“.

In altă declaraţiune, adresată „Tribunei“ „De sub pólele Retezatului“, se dice:

„Aprobăm măreţul eveniment: Aşternerea memorandului, care arată lumii destoinicia Românului...

„Trăiéscă comitetul... trăiéscă delegaţii!...

„Desaprobăm ţinuta „Gazetei“ care pentru noi a încetat a fi ceea ce a fost.

„Pieră „Telegraful Român“ şi „Luminătorul“, căcĭ li-se vĕd penele pestriţe şi gajele primite.

„Trăiéscă şi înflorescă „Tribuna“ organul Românilor *falnicĭ şi fără prihană...*“

Intr'o declaraţie „Dela pólele Ineului“ ce pórtă în frunte subscrierea unui membru al comitetului, G. D. . . ., se esprimă „încredere deplină“ comitetului, se aprobă „*întru tóte*“ activitatea lui „desvoltată cu multă abnegaţiune şi tărie“, precum şi „modul sĕu de procedere“, apoi se urméză aşa:

„Condamnăm din adêncul inimei ţinuta nedemnă şi echivocă a unor organe considerate până acum de a fi servind nouă; ear' purtarea „Telegrafului Român“ o timbrăm de trădare“....

Sub organele „considerate până acum de a fi servind nouă“—adecă partidului — erau înţelese „Gazeta Transilvaniei“ şi „Luminătorul“, — ce eşia pe atuncĭ în Timişóra — Ambele aceste diare dimpreună cu „Tribuna“ fuseseră înainte de 1892 recunoscute ca organe de publicitate ale partidului naţional român. Dér îndată ce s'a fost declarat rĕsboiŭ solidarităţii, „matadorii tribunişti“ n'au mai admis ca diar al partidului decât pe „Tribuna“.

„Telegraful Român“ nu era privit ca diar al partidului naţional şi preste acésta, printr'un articol scris pe atuncĭ şi combătut de tóte foile nóstre fără deosebire, care articol afirma fără de nicĭ un temeiŭ, că comitetul partidului n'a avut mandat dela niminea de-a merge cu memorandul, şi-a fost atras reprobările generale.

Din cele de mai sus resultă clar şi limpede, că, în loc de a-se folosi de momentul favorabil, când tóte spiritele din sînul poporului nostru erau profund agitate şi indignate de procederea şovinismului violent şi în loc de a căuta printr'o atitudine mai modestă şi mai leală a restabili cel puţin în parte armonia de mai înainte în sînul partidului, ómenii „falnicĭ“ şi „fără prihană“ esploatau indignarea poporului faţă cu prigonirile duşmane în contra propriilor lor fraţĭ din partid, carĭ aveau şi-şĭ manifestau curagiul opiniunei fără de a-se abate nicĭ cât de puţin dela linia trasă de program şi dela hotărîrile conferenţelor naţionale.

Aşa lucrau „matadorii“ la a partidului consolidare, ce fusese atât de mult sdruncinată prin „acţiunea“ nesuccésă memorandistă.

Trecuse încă un an până la conferenţa din Iulie 1893, se intentase procesul memorandului şi aprópe toţĭ membrii comitetului fuseseră traşĭ în cercetare criminală. Lipsea numai decisiunea de punere în stare de acusaţiune. Nu mai era de glumă. Partidul ajunsese în cel mai mare pericul.

Credeţĭ, că cei din comitetul central s'au gândit, că cel puţin acum va fi neapĕrat de lipsă sĕ se desmetecéscă şi revenind la o atitudine mai leală în interiorul partidului, sĕ ia mĕsurile de precauţiune pentru apĕrarea organisaţiunei lui, pe care puterea de stat justiţiară umbla s'o dobóre printr'un proces politic ne mai pomenit, tras de pĕr?

Vom vedé într'un articol următor cum şi în ce direcţiune au manevrat „matadorii“ la conferenţa naţională dela 1893. Cu ocasiunea acésta vom destăinui şi un fapt, până acuma încă nedat publicităţii, care aruncă o lumină caracteristică asupra procederei, prin care comitetul partidului nostru din causă de negrijă şi neprevedere şi-a compromis propria situaţiune, — un mare neajuns, de care a suferit şi sufere adĭ nu numai el, ci întreg partidul.

*) A se vedé N-rii 89, 91, 95 ai „Gaz. Trans.“ şi articolii „*Cine a spart solidaritatea?*“ din „Gaz Trans“ Aprilie 1902.

Ministeriu de coaliţie austriac. Clericalul „*Reichspost*“ din Viena e informat, că br. *Chlumetzki, Kramarz* şi *Derschatta* au discutat dilele acestea despre formarea unui ministeriu de coaliţie austriac.

Din Austria. Guvernul austriac lucréză din rĕsputerĭ, ca budgetul sĕ se voteze deja luna acésta. Deşi prospectele sunt minimale, totuşĭ *Koerber* tratéză cu tóte partidele. Nu e imposibil, ca pentru accelerarea tractărilor sĕ se întrerupă sesiunea delegaţiunei, aşa că şedinţele plenare se vor ţiné numai pe la începutul lui Iunie.

Sultanul şi România. D. Al. Em. Lahovari, noul ministru al României la Constantinopole, a fost primit în audienţă la Yldiz-Kiosc.

La alocuţiunea ce i-a adresat'o ministrul român, Sultanul a rĕspuns cu cea mai mare bunăvoinţă, esprimându-şĭ dorinţa de a vedé continuându-se bunele relaţiunĭ şi a strînge tot mai mult încă legăturile de amicitie dintre România şi Turcia.

Sultanul a adăogat, că ia parte la doliul M. S. Reginei României şi s'a interesat cu un viu interes de sănĕtatea Suveranilor românĭ.

După audienţa solemnă, d. Lahovari a presentat Sultanului personalul legaţiunei şi al consulatului general.

Crisă ministerială în Serbia. Ministeriul sĕrbesc *Vuicĭ* şi-a dat alaltăerĭ dimisia, fiind-că deputaţii şi senatorii au respins votarea împrumutului sĕrbesc. Se crede, că noul ministeriu îl va forma *Pasicĭ*, care cu tóte ocasiunile îşĭ manifestă sentimentele sale ruso-file.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“.

File rupte dintr'un carnet.

— 13 Maiŭ n. 1902.

Printre Oltenii şi Grecii şi Bulgarii şi mai sciu eu, ce fel de naţii, carĭ fac comerciŭ ambulant pe strădile oraşelor din România şi îşĭ strigă marfa într'un ton strident, cu ritm accelerat şi adeseaorĭ cu un tenor, care ar face onóre orĭ cărei strane, — în cele mai multe oraşe dai şi peste Românĭ ardelenĭ, originarĭ din comuna Bociu şi decă nu mĕ înşel şi din Mărgău, din jurul „Hoighinului“, „oblocoşĭ“, carĭ pun sticla la ferestri şi-şĭ recomandă marfa cu strigătul melancholic şi prelungit:

şa-muurĭ, şa-muurĭ, şamurĭ!

Adecă el vré sĕ dică „geamurĭ“, însĕ limba Ardeleanului de Nord nu póte pronunţa pe „ge“, care sună ca „dj“ şi dice cum scie el: „şamurĭ“ sĕu „jamurĭ“ adecă ferestri.

Cei din România fac mult haz de „Ungurenĭ“ din causa pronunţărĭ lor, în multe privinţe pocite, şi când aude pe cine-va spunênd „de jaba“, „jam“, „reje“, „Jurju“, „traje“ şi „fuje“ — nu se póte ţine de rîs.

Amicul meu, şi timp de şése anĭ coleg, Constantin Mavromati, mĕ luase şi pe mine la refec pentru pronunţarea lui „je“ în loc de „ge“, singura rĕmăşiţă, ce o mai aveam din dialectul ardelenesc.

Intr'o di găsesc în registrul de presenţă, în care ne scrieam órele, la óra mea în loc de „Limba germană“ — limba „jermână“ scrisă de Mavromati.

Am rîs şi eu din inimă de acéstă glumă inofensivă. In espresiunea „jermână“ erau douĕ ardelenisme: întâiŭ „je“ şi apoi „â“. — Un Român din România nicĭ-odată nu dice „german“ — ci german.

Din acel moment nimenĭ nu m'a audit pronunţând „je“ unde era „ge“.

Colegul Mavromati însĕ a credut de cuviinţă sĕ mérgă şi mai departe şi sĕ opereze o desĕvêrşită purificaţie a limbagiului meu, înlăturând orĭ-ce „cusururĭ“ din el. Vorbind într'o di de rîurile Transilvaniei am pronunţat numele „Someşului“.—Mavromati începù sĕ rîdă“.

— Ce rîdĭ?

— Cum n'oiŭ rîde, mĕi Ungurene? Êră ai spus una bocănă.

— Ce am spus?

— Ai dis „Someş“.

— Ei, şi nu-i „Someş?“

— Someş e pe ungurească, mĕ! Româneşte se dice Sameş!

Adevĕrat, că nu sciu prin ce împrejurare, numele rîului meu, lângă care am crescut, în tóte geografiile ein România se scrie „Sameş“.

Colegul Mavromati a sfeclit-o de astă-dată şi astfel ne-am achitat reciproc: Eu cu „jermâna“ el cu „Sameşul“.

* * *

Nu scieam de alţĭ industriaşĭ ambulanţĭ ardelenĭ prin România, afară de „geamagiiĭ“ (nu „jamajiiĭ“) de pe la „Hoighin“ şi despre carĭ scieam, că fac bună trébă în ţéră, făcênd în acelaşĭ timp concurenţă sdrobitóre Jidovilor.

Dilele acestea am făcut o descoperire. Am aflat, că esistă Românĭ ardelenĭ, carĭ au împrumutat meseria Slovacilor.

Eşisem dela Redacţie, sĕ merg la prând. Ploua. Pe corso-ul din „Têrgul Grâului“, unde înainte de prând obicĭnuesc a-se plimba domnişórele din *elita română* ofiţerii de husarĭ etc., nu vedeai, decât trecĕtorĭ zoriţĭ, carĭ grăbiau la masă.

Dér étă şi o figură de Român, în portul de prin Nordul Transilvaniei. Căciulă négră, miţósă, de óie, suman sur, pantalonĭ strîmţĭ, opincĭ. In spate desagĭ.

— De unde eştĭ bade?

— Din Uriul-de-sus.

— Unde vine ăsta?

— Pe la Reteag.

— Şi ce facĭ la Braşov?

— Viu din România.

Uriul-de-sus este în comit. Solnoc-Dăbâca, comună mică locuită în mare parte de Ungurĭ de religiunea calvină, sunt însĕ şi vre-o 182 de Românĭ, carĭ au biserica lor de lemn şi le vine tot a doua Duminecă preotul din Ciceu-Cristur sĕ le slujéscă.

„Frații Siamezî“.

Sub titlul acesta publică *„Kreuzzeitung“* un articol, în care se ocupă de raporturile Austriei și Ungariei, căcî pe aceste două state le înțelege sub „frații siamezî“.

Fóia germană scóte la ivélă greutățile comerciale-politice, ce s'au ivit între Austria și Ungaria *în cestiunea pactului.* Ea accentuéză, că *în cercurile laustriace interesate cresce din ȩi în ȩi amărăciunea în contra pretensiunilor esagerate, ce le ridică Ungaria.*

„Kreuzzeitung“ dă espresie părerii, că operațiunea acésta nu-i permis sĕ se mai continue în direcția actuală. In cestiunile comerciale și vamale, trebue sĕ se facă *o înțelegere pacinică* între statele dualiste, căcî *așa pretind interesele triplei alianțe*, ba chiar și interesul păcii europene și universale. N'ar fi de dorit, ca coróna sĕ intervină cu autoritatea ei.

Pe Germania n'o légă de Austro-Ungaria, decât interesul, ca aicî *sĕ fie pace și unitate.*

Articolul a produs sensație în cercurile politice.

*

Nu mai puțin remarcabil este ceea-ce se scrie în *„Politik“* din Praga.

Organul Cehilor bĕtrânî spune, că patentele împĕrătescî date în 1899, pe carî Ungaria le-a stors dela Austria profitând de miseriile ei politice, dau ađî Austriei dreptul, ca afară de urcarea cvotei, sĕ pretindă *revisuirea întregului pact.* Pactul vamal și comercial trebue încheiat încă în 1902 și încă așa fel, ca *comuniunea* sĕ fie cinstită și în cadrul ei sĕ nu se tolereze, ca una din părțî sĕ ia mĕsurî adversare față cu productele celeilalte părțî. Decă Ungaria nu vede, că starea de față e imposibil sĕ mai fie susținută, atuncî *mai bine sĕ ne separăm în mod cinstit decât sĕ rĕmână pe cale necinstită în comuniunea actuală.* Decă Dr. *Koerber* ține strîns la ideea grabnicei descurcăturî a cestiunilor pactului, atuncî póte sĕ bată pe Szell cu armele lui proprii. Desbaterea grabnică a cestiunilor, o pretinde necondiționat și legea ungară din 1899. Szell nu póte conta nicî la regularea cestiunilor pendente cu ajutorul §-lui 14 din constituția austriacă, fiind-că legea din 1899 împiedecă acésta. D-l Koerber pentru nicî un cas n'are nimic de pierdut. Décă fără de nicî o considerare, el își v'a pune în cumpănă tóte puterile pentru a forța o decisiune, prin acésta ar face un mare serviciu întregului imperiu.

Gónă contra tricolorului.

Brașov, 16 Maiŭ v.

Gospodinele bune în fie-care Sâmbătă grijesc odăile mai cu sîrguință, ca de obiceiŭ.

Așa făcù Sâmbăta trecută și soția d-lui Ioan Moldovanu, măestru zidar din Scheiŭ.

Când se spală podelele și se curăță în casă, perdelele se ridică și se pun pe ferĕstră, așa că atîrnă afară înspre stradă. Așa a făcut și soția d-lui Ioan Moldovanu.

Ce sĕ veđî însĕ? Perdelele erau prinse cu o panglică tricoloră (roșu-galben albastru) și ochii de Argus ai unui polițist vĕnător după „merite“, vĕđênd acéstă panglică, numai decât a procedat la confiscarea ei. Neputênd ajunge însĕ cu mâna, șĭ-a scos sabia și cu o vitejie ne mai pomenită trăgênd cu sabia în jos tricolorul, l'a dus ca „corpus delicti“ la secție. D-na Moldovanu a alergat plângênd la secție și după multă rugăminte a reușit sĕ înduplece pe severul păzitor al ordinei, de a-i înapoia proprietatea.

* * *

In cimitirul bisericei din Grôverî își dórme somnul de vecî — Andreiŭ Mureșianu.

Pietatea Românilor Brașovenî i-a ridicat la 1883 un frumos monument, ér din când în când tot nisce mânî piόse pun câte o coronă pe mormêntul poetului.

Ađî diminéță pe la órele 5 un polițist bate furios la ușa casei, unde locuiesc domnișórele Wagner, alăturea de biserica din Grôverî. Polițistul vĕđuse prin zăbrelele porții, că pe monumentul lui Andreiŭ Mureșianu este o cunună, dela care atîrna un tricolor. Una din domnișóre, fórte delicată, a deschis ușa și l'a lăsat sĕ între în cimitir.

Polițistul se înfuriă însĕ de-odată și cu vorbe aspre, ia la întrebare pe d-șóră, că cine a pus cununa și scoțênd sabia, începe a o îmblăti voind sĕ taie tricolorul. Numai la protestarea energică a d-șórei, hiperzelosul polițist a venit la convingerea, că el póte sĕ confisce tricolorul, dér n'are dreptul sĕ taie cu sabia cununa.... La observațiile d-șórelor, că ar trebui sĕ procedeze mai delicat, a rĕspuns brusc, că décă nu le place, li-e deschisă calea de a-se plânge contra lui.

* * *

In ȩiua de 15 Maiŭ, pe la órele 6 un curcubeu splendid a încins într'un complet semicerc ceriul pe de-asupra Tîmpei. Curcubeul a îmbrățișat chiar Tîmpa ca un fel de brîu, oferind spectatorilor o vedere din cele mai frumóse....

Curcubeul presenta colorile roșu-galben-albastru.

Gurile rele spun, că au vĕđut cum un hiperzelos polițist a alergat pe Tîmpa în sus cu sabia scósă, sĕ taie curcubeul și sĕ scape statua lui Arpad din îmbrățișarea lui. Nu scim, décă a reușit sĕ-și împlinéscă „porunca“.

Din Orient.

Comitetul macedonean și Sarafoff. Din Sofia se anunță, că comitetul macedonean de sub conducerea generalului Tonceff și a protesorului Mihailowsky, publică un manifest, vestejind uneltirile lui Sarafoff, ca dăunătóre principatului bulgar și causei macedonene. Fostul președinte al comitetului suprem e făcut responsabil de încurcăturile, pe carî agitația sa le-ar provoca. Impresiunea generală e, că manifestul acesta e inspirat de guvernul bulgar, care voesce sĕ paraliseze, pentru moment, mișcarea revoluționară.

Prințul Castriota în Albania. O telegramă din Constantinopole anunță, că guvernul a fost informat de o iminentă debarcare într'un port de pe cósta Albaniei, a prințului Castriota. Debarcarea pretendentului ar fi semnalul unei rĕscóle generale a populațiunei albanese. Seraskeratul, din ordinul Sultanului, a trimis de urgență puternice detașamente de trupe, carî sĕ întărĕscă serviciul de pază în punctele de debarcare. O mare agitație domnesce la Yldiz-Kiosk.

Se scrie din Scodra, că numerul celor carî eventual vor ridica steagul rebeliunei pentru independența Albaniei, se socotesce la 100.000 ómenî, bine înarmațî și bine organisațî.

Alegerea prințului Castriota se consideră mai mult ca sigură. Autoritățile otomane au dat în judecată o mulțime de Albanesî, la carî s'a găsit fotografia prințului Kastriota.

Nouĕ masacre în Armenia. Se telegrafiază din Constantinopole, că Curđii din provinciile *Muș* din Armenia au făcut nouĕ masacre de Armenî. Dată fiind apatia autorităților, sunt temerî ca masacrele sĕ nu ia proporții marî. Patriarchul armean din Constantinopole, îndată după ce a aflat de masacrele sĕvîrșite, s'a dus la Pórtă și s'a plâns marelui vizir, care a promis sĕ ia mĕsurile pentru restabilirea ordinei.

Populațiunea creștină din Armenia, cuprinsă de grózà, fuge peste frontieră.

SCIRILE DILEI.

— 3 (16) Maiŭ.

Bal la curte. In strălucitele salóne ale noului palat regal din Buda s'a dat alaltă-erî un mare bal la curte. Afară de notabilitățile maghiare, au participat și membrii guvernului comun, corpul diplomatic resident în Viena și numĕroșî membrii ai delegațiunei austriace. S'au distribuit nu mai puțin de 1630 învitărî, 620 învitațî ș'au scusat absența, ér vr'o 1000 au participat. Dansul s'a început după-ce Majestatea Sa și membrii familiei domnitóre au intrat în sala de joc. Maj. Sa a ținut îndată *cercle*, convorbind mai întâiŭ cu membrii înaltului cler, între carî se afla și I. P. S. Sa Metropolitul Dr. Victor *Mihalyi*. A urmat apoi dansul. După mieđul nopții Maiestatea Sa s'a retras și petrecerea a mai continuat numai scurt timp.

„Cabinet noir“ la granița austriacă. „Egyetértés“ primesce din Viena o scire sensațională. Ministrul austriac de interne, de comun acord cu cei-lalți miniștri de resort, a dat ordin tuturor autorităților politice și postale dela granița rusĕscă, ca scrisorile închise, ce sosesc din Rusia în Austria, *sĕ le desfacă* din punctul de vedere al interesului de stat, și în fie-care cas singuratic sĕ raporteze ministrului. Scirea fóiei maghiare pare de necređut tocmai acum, când Goluchowski a vorbit în delegațiunî despre bunele și amicalele raporturî dintre monarchia nóstră și Rusia.

Inmormîntarea profesorului I. Maxim dela școlele reale române gr. or. din localitate a avut loc astăđî la órele 3. Ceremonia funebră a oficiat-o părintele protopresbiter *Petric*, asistat de p. protopresbiter *Voina* și de p. diacon *Prișcu.* Discursul funebru l'a pronunțat d-l profesor *Chelariu.* Cosciugul era acoperit de frumóse cunune. A asistat multă lume la înmormêntare, între care și mulțî Sașî.

10 Maiŭ în Bucurescî. După o decisiune a ministrului de instrucție, sĕrbătórea școlară de 10 Maiŭ se va face în anul acesta la Teatrul Național. Diminéța elevii tuturor școlelor din capitală vor fi aliniațî în ambele părțî ale bulevardului Colțea, esceptându-se liceul „Mihaiŭ Vitézul“ și școla de arte și meserii, carî fiind organisate milităresce, vor defila împreună cu armata, înaintea M. S. Regelui. Corul, care va cânta la serbarea școlară, ce se va da în sala Teatrului Național, cu ocasia ȩilei de 10 Maiŭ, va fi compus din 370 de elevî și eleve. Corul va fi condus de d-l Gh. Ionescu, măestru de musică la externatul secundar de fete Nr. 2.

— Dómnele din înalta societate, carî fac parte din comitetul instituțiunei Leagănul Sf. Ecaterina, au hotărît sĕ organiseze în beneficiul acestei societățî o bătae cu florî, pentru ȩiua de 11 Maiŭ. Serbarea, va avé loc la Șosea.

O interpelație amânată. Jupânul Visontai Soma, deputat în camera ungară, n'a găsit mulțumitor rĕspunsul lui Goluchowski în afacerea jidovilor din România și avea de gând a interpela în acéstă cestiune. De óre-ce însĕ camera ungară mâne, Sâmbătă, și tótă sĕptĕmâna viitóre are vacanță din causa sesiunei delegațiunilor, interpelația jupânului Visontai s'a amânat de-ocamdată.

Alegerea din Deșiŭ. După-cum ni-se scrie din Deșiŭ cu data de 15 Maiŭ, órele postmeridiene, Daniel Ernö avênd deja enormă majoritate, reușita lui este asigurată. Un ȩiar din Clușiŭ scrie relativ la campania electorală din Deșiŭ următórele: Dumineca trecută, deputatul Hentaller în vorbirea ținută în fața alegĕtorilor a spus, că din partea lui Daniel s'a presentat lui Rády un sensal oferindu-i 30.000 cor. décă va repășî. Acest sensal era — d-l Pázmandy Dénes.

Gimnasiu unguresc în Bucurescî. Cetim în „E—k“: „Ungurii din Bucurescî până acuma n'aveau, decât două școle primare“ una reformată și una catolică. Acuma ne vine îmbucurătórea veste, că Ungurii din Bucurescî au cumpĕrat cu 100,000 francî un loc viran pe căre sĕ-șî facă o nouă școlă primară și un gimnasiu“.

Sfîrșitul regenței spaniole. Marțî s'a ținut în Madrid ultimul consiliu de miniștri sub regența reginei mame Maria Cristina. Consiliul a fost presidat de regina. Ministru-președinte *Sagasta* a ținut o vorbire, în care a adus laude reginei ca regentă, și a spus, că regența ei, cu tóte nenorocirile venite peste țĕră, a fost binefăcĕtóre și a pus capĕt revoluțiunilor. Cu ochii lăcrimațî regina a mulțumit și a rugat pe miniștri sĕ servĕscă cu aceeași fidelitate pe fiiul ei, cum au servit'o pe ea, care de aicî înainte se va restringe la împlinirea datorințelor materne.

Maial. Școlarii dela gimnasiul superior fundațional din *Năsĕud* vor ține maialul lor la 24 Maiŭ st. n. 1902 în grădina gimnasială. Inceputul la 7 óre a. m. Inchiderea la 8 óre p. m. In pausă se vor juca „Bătuta“, „Călușerul“ și „Romanul“. Prețul de întrare: o coronă pentru o persónă. Venitul curat e destinat pentru fondul de rechisite dela gimnasiu. Suprasolvirile se vor chita în raportul gimnasial tipărit.

Sinucidere din causa unei primadone. Locotenentul Novak din Cașovia s'a împușcat în séra de 14 Maiŭ în teatru în cursul representațiunei. Causa sinuciderei: amor repudiat. In teatru s'a produs o panică enormă.

Mișcare revoluționară în Persia. Din *Teheram* vine scirea, că aolo operéză un comitet secret, care până acum a pus capĕt vieții mai multor preoțî și funcționarî superiorî. Comitetul întrebuințéză otrava.

— Și ce-ai făcut prin România?

— Am vêndut tinichele, gratare.

Mi-am adus aminte de strigătele trăgănate ale Slovacilor, ce cutrieră țéra românéscă dela un colț la altul:

Tini-che-lè! Grata-rè! lighia-nè!

— Cum? D-ta Român, și umbli cu tinichele, gratare? Scieam, că asta-i meseria Slovacilor.

Așa-i Domnule, dér veđî, suntem și din satul nostru trei inșî, carî pricepem meseria asta: Este frate-meu Niculae, care de vre-o două-ȩecî și cincî de anî umblă cu de aieste, este fiiul sĕu Andreiŭ, care pricepe încă și mai bine meseria.... și sunt eu.

— Pe d-ta cum te chiamă?

— Ion Moroșan.

— Și ai făcut ceva parale?

— Am făcut ceva.

— Vei fi făcut vre-o sută de fiorinî?

Omul se uita la mine cam neîncređĕtor, că adecă ce am eu sĕ-l descos, câțî banî a făcut, câțî nu?... I-am spus, că sunt și eu din părțile acelea și că mĕ bucur când vĕd ómenî harnicî, carî sciu sĕ-șî câștige pânea. Strĕinii și așa scriu despre Românî, că sunt nisce tândale. Românul a prins érăși încredere.

— Apoi da, am făcut mai mult de-o sută. Din Noemvrie și până acuma, eu cât am trimis acasă și cu cât duc cu mine am făcut tocmai o sută șépte-ȩecî și cincî de fiorinî. Ne trebue banii, domnule, că tare multe greutățî avem. Ne apasă greu dările. Am făcut fie-care din noi trei câte o sută șépte-ȩecî și cincî de fiorinî.

— Ai casă? Ai pămênt? Ai vite? Copii ai?

— Am de tóte. Pămêntu-i cam puțin. Copii am doi. Mĕ duc acuma sĕ lucrez pămêntul până la tómnă și atuncî, mi-oiŭ lua éră gratarele și tinichelele în spate și m'oiŭ duce sĕ fac banî în țéra românéscă.

— Sĕ trăiescî Ióne — ȩic eu — și sĕ-țî dea Dumneȩeu sănĕtate! I-am întins mâna și i-am strîns-o cu căldură.

Și m'am simțit mândru, că am putut strînge mâna lui Ion Moroșan, tinichigiul — țĕran.

Delalelca.

Cestiunea violării stêgului unguresc, ce s'a petrecut în Daruvar (Slavonia) în nóptea de 11 spre 12 Aprilie s'a tranşat prin descoperirea făptuitorilor (2 scriitorî dela judecătorie şi 2 tinerî comercianţî), pedepsirea lor cu 14 ḑile arest şi espulsarea de pe teritorul comitatului.

Care e causa frigului. In timpul din urmă Islanda a fost împresurată de mase colosale de ghiaţă. E imposibil să se apropie cine-va de ţărm şi locuitorii insulei sunt ameninţaţî să piară de fóme. Meteorologiştii spun, că acésta e causa frigului, ce domnesce în Europa.

Masă uriaşă pentru săracî. La încoronarea regelui Eduard VII al Angliei, se va da un mare banchet pentru 500.000 de săracî din Londra. Fie-care mesean va primi un dar ca amintire.

Erupţiunî vulcanice.

Amĕnuntele catastrofei din insula *Martinique* continuă a preocupa lumea întrégă.

Vasele americane caută pe ţărmul dela Martinique locuitorii rĕmaşî în viéţă In Saint-Pierre nu s'a găsit, decât *un singur om viu*, dér şi acesta e un ucigaş osîndit la robie pe viéţă. Fiind-că din tóte părţile insulei se vestesce, că populaţia va muri de fóme, decă nu se vor trimite grabnice ajutóre, guvernul american a învitat tóte oraşele mai marî, să pornéscă neamânat acţiune de ajutorare.

S'au aflat *2000 de cadavre carbonisale*. Morţii sunt îngropaţî prin muncitorî. Martorii afirmă, că catastrofa a venit c'o repeḑiciune de nedescris. Se crede, că au fost colosale explosiunî de gaz, care a culcat la pământ pe cea mai mare parte a locuitorilor. Focul a urmat mai târḑiu. Gazurile, carî s'au întins cu mare iuţélă pe un teritoriu de mai multe milurî, au făcut să crepe trupurile omenescî, carî apoi s'au carbonisat în oceanul de foc. Asupra oraşului s'a descărcat şi plóie de pietrii înfocate. Lavă fierbinte n'a curs, după cum se ḑicea la început. Un grădinar, care în momentul catastrofei s'a refugiat din *Fort-de-France* în *Morne-Rouge* a vĕḑut 7 puncte luminóse pe culmea vulcanului Pelée şi avea sentimentul, că curentul de aer îl trage spre vulcan. S'a deschis apoi vulcanul, împrăsciind plóie de foc asupra oraşului.

*

Guvernatorul din *St Vincent* (insulă englesă) telegrafézâ la Londra, că situaţia în insulă e mult mai rea, decum s'a arătat în primile scirî. Regiunea ostică a insulei s'a nimicit ca şi St. Pierre. Sunt temerî, că ori-ce vietate a perit. Numĕrul victimelor se socotesce la 1600. Cam 1000 cadavre au fost înmormĕntate deja, ér restul au fost plasaţî prin spitalurî. După alţii numĕrul victimelor e mai mare de 2000.

*

Mişcările vulcanice s'au întins şi în Mexic şi din numerose semne se póte conclude, că vulcanii, carî de mai multe decenii au fost linişitiţî, vor face şi ei erupţiunî cât mai curĕnd. Populaţia fuge înspăimêntată.

Scirile mai nouĕ din Neapole spun, că şi *Vesuviul* e în erupţiune. El a început deja sĕ opereze în mod primejdios. Probabil, că erupţiunile din India-vestică au influinţat şi asupra Vesuviului. Pericolul fiind mare, autorităţile au făcut atentă populaţia asupra unei eventuale catastrofe Locuitorii mai cu stare din Neapole încep sĕ părăséscă oraşul. Din craterul vulcanului iese lavă în cantitate mare şi bolovanî înfierbântate de pietrii sbóră din interiorul lui.

(Vesuviul se înalţă lângă Neapole pe Campagne. Din craterul lui iese vecînic o columnă de fum. Vêrful craterului e înalt de 1301 metri. In evul vechiu vulcanul se credea că e stins, dér în an. 63 d. Ch. a erupt fără de veste pustiind o parte a oraşelor Herculanum şi Pompeji. In 64 a ameninţat Neapolul. In 79 a fost teribila erupţiune, care a îngropat de tot oraşele Pompeji, Herculanum şi Stabiae. Erupţiunî mai violente au fost în anii 203, 472, 512 685, 982, 1036 şi 1139. Atuncî vulcanul a început sĕ se odihnéscă pe o durată de mai multe vécurî până la 1631, când a erupt érăşî. Lava a omorît 3000 de ómenî. De atuncî vulcanul e în vecînică lucrare. Ultimul mare pericol a fost în 1872, când lava a pustiit o parte a oraşelor Massa şi San-Sebastiano. Pe cóstele Vesuviului se află 12 localităţî înfloritóre, c'o populaţie de 8000. Aceştia sunt ameninţaţî în primul rĕnd. La înălţime de 1137 metri se află pe munte instalat cu observatoriu ér la crater duce un tren funicalar.)

Universităţile americane.

— Fine. —

Atacul a început din două părţî în strigăte asurḑitóre de *class-yells*, séu strigăte de raliare. *Yell* însemnă urlet şi fie-care universitate are *yell*-ul sĕu propriu şi culorile sale. Inainte de tóte este *yell*-ul general, care nu se schimbă nicî-odată şi *yell*-urile diferitelor clase, carî variézâ din an în an. Aceste strigăte sunt în vog mai cu sémă la jocurile de foot-ball. Pentru a vĕ da o ideie, vĕ voiŭ spune, că yell-ul din Wisconsin este:

U! rach! rach! Vis-con sin! repetat de trei orî şi urmat de un urlet strident şi îndelungat numit *tigru*, totul cu o vigóre şi un ansamblu, carî ar puté fi învidiate de societăţile nóstre corale. Strigătul dela univ. din Yale este luat în parte din „Bróscele" lui Aristofan:

Brekekekex koax koax (bis)
Oóp, oóp ta ra balu
Yale, yale, yale

urmat de nouĕ „rahs", şi de cuvêntul „Yale!" urlat ca „tigru"

Care este originea acestui obiceiŭ de a striga la anumite ocasiunî? Nimenî nu m'a putut lămuri până acuma asupra acestui subiect. In statele de sud, am audit tot-déuna, că de câte-orî o fanfară intona în presenţa unei mulţimî *Dixie*, aria naţională a Sudiştilor, un strigăt pĕtrundĕtor şi îndelungat isbucnia în acel moment din mii de pepturî. In sunetele acestei musice îndrăcite şi a acestui strigăt sĕlbatic, numit *rebel-yell*, au pornit confederaţii la luptă, când cu rĕsboiul de secesiune şi pâna că acest urlet singur era de ajuns une-orî de a umplé cu gróză inimele yankeilor. Sĕ fie *rebel-yell* şi *colege-yell* în originea lor o imitaţiune a strigătelor de rĕsboiŭ a Indienilor? Câte odată sunt ispitit a o crede acésta.

Societăţile secrete constitue o altă caracteristică a vieţii universitare în America. Se mai numesc şi „fraternities cu litere grecescî", fiind-că numele lor se compun în tot-déuna din două séu trei caractere din alfabetul grecesc. Acestea sunt un fel de francmassonerii avênd riturile lor secrete şi lojele lor numite „capitole". La universităţile marî, ca Yale, Starvard, Chicago, sunt representate până la două-decî de societăţî diferite. Prima loje fù fondată la 1776, la colegiul William and Mary, în Virginia: acésta este *Pi, Beta, Kappa*; ea esistă până în diua de astăḑî, înse nu mai e secretă: *Della, Kappa, Epsilon* din Yale, înfiinţată la 1844, numĕră aḑi aprópe unspre-ḑece mii de membrii şi posedă vr'o ḑece imobile, căcî fie-care loje îşî cumpĕră séu închiriază casa, în care membrii sĕi trăiesc în comun; literile mistice ale societăţii sunt zugrăvite pe uşa întrărei fie-cărei lojî.

In bine şi adesea-orî şi în rĕu, solidaritatea între aceştî tinerî franc-masonî este absolută; aşa se esplică, că autorităţile n'au reuşit nicî-odată a distruge „fraternităţile", carî îşî au adversarii şi partisanii lor, chiar şi în corpul profesoral.

Insigniile se pórtă în general sub forma de ac de cravată, de buton séu de breloc (la césornic) şi decă vedeţî printre numeroşii transatlanticî, carî cutreeră Europa, domnî, carî pórtă ace séu butóne de aur la butoniera hainei séu fixată la partea inferióră a vestei, sĕ sciţî, că sunt membrii de ai societăţilor secrete universitare, décă nu cumva representă vre-o societate de temperanţă, ceeea-ce este de asemenea posibil.

Ar mai fi multe de ḑis despre universităţile americane, dér vĕd că scrisórea mea s'a prelungit peste mĕsură. Eu voiŭ adăuga numaî câte-va cifre pentru dragul statisticei. Starvard are o populaţie de 6000 studenţî, profesorî şi asistenţî. Columbia (in Newyork) 4,590; Chicago 4424, Michigan 4156, California 3794, Wisconsin 3021, Yale (Connecticut) 2523.

Voiŭ mai adăuga, că tóte genurile de sport se practică, póte până la exces, că foot-ball, sub forma sa cea mai brutală —o agravaţiune a jocului rugby—este jocul, pentru care se pasionéză toţî Americanii, bĕtrânî şi tinerî, şi că o înfrângere inflictă prin o universitate rivală, este o umilire resimţită dela rector până la ultimul freshmen.

Oniţă.

Despre lungimea vieţii.

După cum se moştenesc asemĕnăturile fisice şi caracterele sufletescî, e dinainte vĕḑut, că şi durata vieţii trebue sĕ se moştenéscă; nu numai fie-care specie de animale are lungime de viéţă hotărîtă, dér chiar fie-care ins, în virtutea moştenitorilor organelor şi a puterei de vitalitate, are o viéţă mai lungă séu mai scurtă. Societăţile de asigurare din Anglia pun forte mult temeiŭ pe moştenirea lungimei vieţei în familiile, carî vor sĕ se asigure; de aceea au agenţî, carî cercetéză lungimea vieţei membrilor acelor familii.

Lucrul e decî forte firesc: cum se moştenesc caracterele organelor, puterea lor de viéţă, înclinarea către anumite bóle, sĕ se moştenéscă şi durata vieţii, căcî dela funcţionarea bună orî rea a tuturor organelor, atârnă durata vieţii.

Acéstă lege neînlăturată a moştenirei e mai bătătóre la ochî în casurile de lungime a vieţii.

Astfel, Montaigue a trăit 74 de anî, tată-sĕu 67, bunicul 69, ér străbunicul 80.

In satul Conche din mijlocul Cevenilor, în August 1758, o femee Florete Roox a murit în vîrstă de 117 anî, bărbatul ei a murit în anul următor în vîrstă de 114. Fuseseră căsĕtoriţî 70 de anî, avuseră 18 copii, din carî 14 trăiau, cel mai mare era de 79 de anî. In acelaşî an muri la Metz Pierr Bertrand de 102 anî; avea o soră de 88 de anî, un fiu de 72 de anî, o fată de 65 şi alt fiu de 60.

Tot pe acéstă vreme trăia în oraşul Siara Andre Visal de Neigreiros, care a murit în anul 1773, în vîrstă de 124 de anî, în tótă mintea şi cu întregimea puterilor sufletescî. Era tatăl a 30 de băeţî şi 5 fete, carî aveau copii, nepoţî şi strănepoţî; numĕrul urmaşilor în viéţă era de 149 de persóne; cu toţii locuiau aceeaşî casă cu străbunicul lor. Vremî fericite, când lupta grea pentru viéţă nu-i silise pe urmaşî a-se împrăştia peste tot pămentul!

In Spania, la 25 Decemvrie 1844, a murit la Pravia un lucrător de pămênt, Gaspard Ciufuentes, aprópe de 119 anî; avea o singură fată de 85 de anî, care avea şi ea două fete măritate. La Tolosa a murit în 1846 o femee de 150 de anî, lăsând o fată de 82 de anî şi ca moştenire nădejdea întemeiată de a trăi încă 70 de anî.

Frumos esemplu e d-na Montgolfier din familia cunoscutului inventator al balonului, care, în vĕrstă de 110 anî trăia la Paris în 1847, avênd copii în viaţă mai în vîrstă decât 80 anî.

In analele istoriei se găsesc în adevĕr esemple de vĕrste fenomenale. La 31 Iulie 1554 cardinalul d'Armagnac trecĕnd pe stradă, vĕḑù un bĕtrân de 81 de anî, stând la o pórtă şi plângênd. Prea Sânţia Sa îl întrébă de ce plânge. „Din pricină, că tata m'a bătut, fiind-că am trecut pe lângă bunicul, fără sĕ-l salut". Tată-sĕu era de 103 anî, ér bunicul de 123! La 5 Ianuarie 1724 a murit în Ungaria, în Bănatul Timişórei, un cultivator, Petre Ciortan, de 185 de anî. Cel mai mic din fiii lui era de 97 de anî, cel mai mare de 155 anî.

In aceeaşî ţéră, şi pe aceeaşî vreme, trăia familia Rowir: tatăl era de 172 de anî: Tara Dessen, nevasta lui, de 164; cel mai mic dintre fii, la mórtea luî Rowir împlinea un veac, érâ cel mai mare 125.

Pe aceeaşî vreme, în Turcia, la 6 Martie 1779, muri un bĕtrîn Argus în vĕrstă de 123 de anî, lăsând 6 băeţî şi 3 fete în viaţă; tatăl luî trăise 120 de anî.

Pe la 1807 muri în Norvegia, în apropiere de Berghem, un cultivator în vârstă de 160 de anî, avêndu-şî tóte facultăţile. Cel mai mare dintre fii era de 103 anî, cel mai mic numai de 9 anî: l'a avut la vĕrsta de 151 de anî.

Polonia ne dă éră un fenomen asemănător. In veacul trecut a murit la Varşovia, un ţĕran, Saluski, de 157 de anî. Tatăl luî trăise 150 de anî.

In Anglia sunt de asemenea mai multe esemple. Iohn Purs a trăit 152 de anî, fiul sĕu 127. Thomas Parr a murit de 153 de anî, vĕḑênd pe tronul Angliei 10 regî orî regine; fiul lui muri în vîrstă de 127 de anî.

Peste 3 anî tot în Anglia muri în Ianuarie 1768, o femeiă de 138 de anî, Forester, care era de 18 anî, când Carol I. a perit pe eşafod: îşî amintea fórte bine că, pe când Cromwell, în 1646, asedia Carlisle, un cap de cal costa 2 shelingî. Când muri lăsă o fată de 103 anî.

In Italia, la 1825, muri la Roma renumitul cântăreţ Galvini în vîrstă de 113 anî.

Filip de Herbelot, în vîrstă de 114 presentă la o sĕrbare luî Ludovic al XIV-lea un buchet: „Cum ai făcut, îl întrebă regele de ai ajuns la vîrstă?". Bĕtrînul şiret îi rĕspunse: „De la 50 de anî, Sire, mî-am închis inima şi am deschis pivniţa". Tatăl lui trăise 113 anî, ér bunicul sĕu 112.

(Va urma.)

NECROLOG. Subscrişii în numele lor şi al numĕroşilor consângenî cu inimă înfrântă de durere fac cunoscut, că prea iubitul lor fiu, frate, unchiŭ şi cumnat **Emil Mureşan**, fost ascultător la cursurile de postă şi telegraf, Budapesta, fiind împărtăşit cu sf. sacramente ale muribunḑilor, în etate abia de 24 anî, după un morb lung, greu si plin de suferinţe şî-a dat nobilul sĕu suflet în mânile Creatorului, la 10 Maiŭ la óra $2^1/_4$ diminéţa. Osêmintele scumpului nostru defunct s'au depus spre vecînică odihnă în 12 Maiŭ la 1 óra p. m. în cimiterul din Chethiu.

Chethiu, la 10 Maiŭ 1902.

Ioan Mureşan cu Marta născ. Cherestes, ca părinţî, Victoria Chitul, Tit Chitul, Dr. Julian Chitul, Regina Mureşan măr. Blaga, Aurel Murĕşan, ca fraţi şi surorî. Elia Blaga, Aurelia Precup măr. Dr. Chitul, ca cumnat şi cumnată. Jenica Blaga, ca nepoţică.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 15 Maiŭ. Aḑî s'a încheiat în dietă desbaterea apropriaţiei. Deputatul Dr. Gustav *Lindner* spune, că dintre tóte naţionalităţile Saşii au pierdut mai mult şi ei au căpĕtat mai puţin dela stat. Cere esecutarea legei naţionalităţilor. *Cestiunea naţionalităţilor nu mai póte fi suprimată* şi e un interes de stat, ca ea sĕ fie resolvată. Spune, că sub Banffy judecătoriile şi autorităţile au respectat încâtva disposiţiunile legei naţionalităţilor, sub guvernul lui Szell însĕ nu se mai respectéză §-ii 7, 20 şi 22. Judecătoriile numai din comoditate nu respectă legea. Saşii nu vreu stat federativ, cu atât mai puţin stat în stat. Nu primesce proiectul. — *Nessi* Pal spune, că nu găsesce de cuviinţă a vorbi c'un cetăţen ungar, care vorbesce în contra limbei maghiare şi aştéptă ca ministru-preşedinte sĕ-l ia la refec (Mişcare, sgomot şi strigărî la adresa Saşilor: *Eşiţi de aicî! — Lurtz* K: Nimenî n'are dreptul de a-ne scóte de aicî). Ministru-preşedinte *Szell* rĕspunḑênd lui Lindner şi ḑice, că Lindner nu s'a îndreptat de loc nicî după lecţia, ce i-a dat'o în rĕndul trecut. Nimenî din cameră nu póte primi părerea lui Lindner în cestiunea naţionalităţilor. Limba la judecătorii nu póte sĕ fie decât esclusiv *limba maghiară*.

Diverse.

Un uriaş. La Marseille a sosit pe la începutul lui Aprilie st. n. ḑice „La Nature", uriaşul Hasan Ali, arab, de pe lângă Cairo, în vĕrstă de 27 de anî şi fórte zdravĕn. Cu mâna ridicată ajunge până la 3 m. 22. Tatăl sĕu, trăesce, şi e înalt de 2 m. 04 (fiul e de 2.32); mamăsa e de 1 m. 96. Femeia lui e de 1. m. 85. Hasan Ali are un copil de 4 anî, înalt de 1 m. 25 şi care cântăresce 37 de kilograme.

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***
*Redactor responsabil: **Traian H. Pop.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Maiu n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.85
Renta de coróne ung. 4%	97.85
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120 20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.20
Bonurĭ rurale ungare 4%	97.70
Bonurĭ rurale croate-slavone	98 —
Impr. ung. cu premii	—.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	162 25
Renta de argint austr.	101.75
Renta de hârtie austr.	101.60
Renta de aur austr.	120.70
Losurĭ din 1860.	152.60
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15 96
Acții de-ale Băncei ung. de credit	697.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	678.25
Napoleondorĭ	19.10
Mărcĭ imperiale germane	117.30
London vista	240.35
Paris vista	95.42
Rente austr. 4% de coróne	99.75
Note italiene	93 50

Nr. 3341—1902.

PUBLICAȚIUNE

referitóre la examinarea consemnărilor de dare pentru drumurile comitatense

In sensul art. de lege I. din a. 1890, se aduce la cunoscință publică, că conscrierea și consemnarea dărilor pentru drumurile comitatului pe anul 1902 sunt gata și în termin de 15 ḑile, adecă: dela 15—30 Maiŭ inclusiv, tot omul le póte lua in vedere, în localul oficiului de dare orășenesc în órele antemeridiane dela 8—12.

Tot-odată se comunică, că până la 7 Iunie a. c. tot omul póte recura în contra posițiunei de dare pentru drum la comisiunea administrativă comitatensă, substernându-și recursul la oficiul de dare subsemnat.

Recursele presentate după acest termin se vor respunde din oficiu, fiind întârḑiate.

Brașov, 12 Maiŭ 1902.

Nr. 523 2—2 *Perceptoratul orășenesc.*

Sz. 2632—1902.
tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a „Furnica" takarékpénztár végrehajtatónak, Tamás Roza végrehajtást szenvedő elleni 80 kor. tőkekövetelés és jár iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő, a fogarasi 694 sz. tljkvben 1694 hrsz ingatlan épület és térhaszonélvezetése 1483 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Junius hó 4-ik napján délelőtt 9 órakor** a fogarasi tlkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 § ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott sz bályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1902 évi márczius hó 17-ik napján.

A kir. törvszék mint tlknyvi hatóság

517.1—1. Schupiter,
kir. albiró.

INTINDE NOROCULUI MÂNA!

Mulțĭ au fost favorisațĭ de noroc cumpĕrând un los dela noi!

Loteria de classă reg. ung. privil.

Oferă cele mai bogate șanse de câștigurĭ. Din

100.000 Losurĭ 50.000 se sortează cu câștigurĭ **în bani gata.**

Cel mai mare câștig eventual

1.000,000 Coróne.

1 Premin 600.000, 1 câștig à 400.000 ,200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 80.000. 70.000, 2 à 60.000, 1 à 40 000 5 à 30 000, 1 à 25 000, 7 à 20.000, 3 à 15.000, 31 à 10.000, 67 à 5000, 3 á 3000, 432 à 2000, 763 à 1000, 1238 à 500, 90 à 3000, 31700 à 200, 3900 à 170, 4900 a 130, 50 á 100, 3900 á 80, 2900 á 40. Adecă:

13,160.000 coróne. Trei-spre-ḑece milióne 160 000 coróne.

GLÜCKSKALENDER.

Jänner	Feber	März	April	Mai	Juni	Juli	August	September	October	November	Dezember
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

Wann habe ich Geburtstag? Jeder versuche sein **Glück** mit der an seinem **Geburtstage** verzeichneten Nummer. In diesem Kalender ist an **jedem Tage** des Jahres eine Nummer verzeichnet, welche bei **umgehender** Bestellung von uns bezogen werden kann, so dass Jedem die Wahl seiner Nummer freisteht. Sollte die Nummer inzwischen vergriffen sein, so senden Ihnen eine ähnliche.

Intréga întreprindere e pusă sub supravegherea statului.

Prețul original al **losurilor** stabilit după plan Clasa I.:
Pentru o optime (⅛) fl. —.75 séu cor. 1.50; pentru un patrar (¼) fl. 1 50 séu cor. 3.—
„ „ jumĕtate (½) fl. 3.— „ „ 6.—; „ „ întreg (1/1) fl. 6 — „ „ 12.—

Se trimet cu **ramburs** séu pe lângă **trimiterea sumei înainte**. Liste oficióse se espedéză după tragere. Planurĭ oficióse gratis.

Ne rugăm comande de losurĭ originale a se trimite direct **la noi** până în

22 Maiŭ a. c.

Filialele:
Waitznerring 4.
Muzeumring nr. 11.
Elisabethring 54.

A. TÖRÖK & Co.
casă de bancă
Budapest, VI Theresienring 46/a

Multe și fórte marĭ câștigurĭ am solvit noi prea stimaților noștri clienți și anume în timp scurt peste cincĭ și jumĕtate milióne de coróne.

Scrisóre de comandă de tăiat.

Domnului A. TÖRÖK & Co., Budapest.
Binevoițĭ a trimite .... Losurĭ originale clasa I. a Loteriei de clasă reg. ung. împreună cu planul oficial.
Suma de fl. .... {a se lua cu ramburs, urméză cu mandat postal.} (Ce nu convine sĕ ștergețĭ).

Adresa acurată.

Noroc deosebit!

au avut în loteria trecută acei posesorĭ de

LOSURĬ de CLASĂ

carĭ și le-au procurat **direct pin colectura nóstră**. Cu losurile vîndute prin noi s'au făcut până acuma **multe câștigurĭ principale** ca: à 100.000, 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 2000, 1000, 500 etc. Coróne. In total am plătit la On. noștri clienți aprópe:

o o o o o o o o o o **ȘEASE MILIÓNE CORÓNE.** o o o o o o o o o o

Deja în 22 Maiu st. n. a. c. începe prima tragere a loteriei X-a de clasă.

Conform planului din:

100,000 de losurĭ sĕ trag 50,000 câștigurĭ

prin urmare **tot al doilea los câștigă!**

Losurĭ originale:	întregĭ	jumĕtățĭ	sferturĭ	optimĭ
	à K 12.—	à K 6.—	à K 3.—	à K 1 50

sĕ capĕtă în mare alegere la

JACOB L. ADLER & FRATELE,

societate de bancă în comandită, BRAȘOV.

Comandele din afară le efectuim prompt. Câștigurile le plătim fără nici o detragere și sub cea mai mare discrețiune

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.